

Lovforslagets Enkeltheder. Jeg er i det Væsentlige enig i, hvad der er anført af forskjelligt ærede Talere, som have godtgjort, hvorledes Lovforslaget langt fra at opnaae sin ostensivt Hensigt ligefrem forfæjler denne. Der er kun een Ting, med Hensyn til hvilken jeg ikke vel kan indsee Grunden til, at ingen Anden har gjort opmærksom paa den, og som jeg tillægger ikke liden Bægt. Efter § 7 i Lovforslaget skal det være Fæsteren tilladt at udpege den Søn, Sviger søn, det Barnebarn eller den Pleiesøn, som den Arv, han vil efterlade i Genhold til dette Lovforslag, skal komme tilgode. Jeg veed, at der allerede siden Midten af forrige Aarhundrede, nemlig ved Forordningen 13de Mai 1769, har været indrømmet Selvtænderne en udvidet Testationsret. Dette er gjentaget i den nyere Lovgivning, ikke alene ved Forordningen af 22de November 1837, men ogsaa ved den nye Arvelov. Men et gennemgaaende Træk i alle disse forskjellige Lovgivningsacter er, at de øvrige Børn ikke skulle gjøres arveløse med Hensyn til Gaarden; det er allerede i Forordningen af 1769 sagt, hvad der gjentages og nærmere bestemmes i Forordningen af 1837, at Faderen skal ansætte Gaarden til dens Værdi, og at en Deel skal udbetales til de øvrige Arvinger. Og derhos gaaer der igjennem den hele tidligere Lovgivning det Princip, at Fader og Moder, naar de begge leve, skulle være enige, at det skal være Faderen i Forening med Moderen, som træffer den Arvebestemmelse, hvorefter en Søn eller Datter eller Sviger søn faaer Gaarden forlods. Men hvad siger § 7? Den bestemmer, at den gifte Fæster uden sin Hustru's Samtykke kan bestemme, hvem af Børnene der skal arve. Nu spørger jeg: Hvilken Veddragt kastes der ikke herved ind i Familierne? Hvorledes vil ikke en Søn eller en Datter søge at vinde Faderen for sig, søge at erhverve hans Fortjærlighed for at kunne faae Gaarden, ikke mod at svare til sine Sødsfænde en rimelig eller moderat Sum, som det hedder, ikke ved at Faderen eller Moderen, naar Faderen er død, ansætter Gaarden til en vis Værdi, hvorfra de andre Arvinger ogsaa faae Noget; nei, den enkelte Søn eller Datter, Barnebarn eller Pleiesøn skal være Universal-

arving til den Capital, som bliver betalt for Fæstetvangens Afløsning, og som saaledes tilfalder denne „Medeier“; thi hvorfor ellers denne Sum gaaer ind i Statskassen og atter ud af Statskassen, naar det ikke skulle være, fordi den Paagældende betragtes som Medeier, formaaer jeg ikke at indsee. Der er noget Subtillt deri, som skjuler sig for den simple Menneskeforstand, og mere end simpel Menneskeforstand troer jeg ikke at turde tillægge mig; men for den simple Menneskeforstand troer jeg, at det ikke er Andet end at ville skjule Medeierendomsretten, som man begynder med at protestere imod. Denne sidste Grund, som jeg nu har anført, tillægger jeg ikke liden Bægt. Denne Lov vil derved faae en ny demoraliserende Indflydelse, og det fra neden af, hvor Moralens netop skulle søges befæstet, nemlig i Familierne, hvor det er saa vigtigt, at der hersker Enighed og god Forstaaelse mellem Medlemmerne.

Spørger man mig nu: Men hvorfor da ikke lade dette Lovforslag trods alle dets Mangler, naar Indenrigsministeren forlanger det, gaae over til 2den Behandling; hvorfor ikke i denne Henseende følge de Mænd, der, idet de have udtalt sig i samme Retning som jeg, dog have yttret sig villige til at stemme for dets Overgang? Saa svarer jeg: Fordi denne Sag efter min Anskuelse er bleven behandlet paa den meest uparlamentariske Maade, fordi jeg finder det uden Exempel i nogen parlamentarisk Forsamlings Historie — og jeg tiltrøer mig dog til en vis Grad at kjende de parlamentariske Forsamlings Historier —, at en Deel af den lovgivende Magt ved 3die Behandling af en Sag har vedtaget et Lovforslag med en til Genstemmighed — der var kun een Stemme, der afgav et Nei — grændsende Majoritet, af hvilken ikke Een, men et ikke ringe Antal har erklæret, at de ikke vilde stemme for Lovforslaget, naar de troede, at det var den endelige Vedtagelse, naar de ikke stode paa, at Lovforslaget i Landsstinget vilde undergaae væsentlige Forandringer. Saaledes at bruge Landsstinget til at flubbe det ind mellem Folkethingets 3die og dets endelige Forhandling, dertil finder jeg aldeles ikke Spor af Berettigelse hverken i Grundloven eller i